

П Р А В И Л А
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ
(ВАНТАЖОБАГАЖУ)

№ 01

(нова редакція)

КИЇВ – 2009

З М І С Т

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ.....	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	5
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.	5
3. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.	5
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ.	6
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.	8
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ТА УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ДІЇ.....	10
8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.	12
9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.	14
10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.	15
11. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.	16
12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.	17
13. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.	19
14. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	19

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ.

Абандон – відмова Страхувальника від своїх прав на вантаж або судно на користь Страховика за умови, якщо останній здійснить виплату страхового відшкодування у розмірі страхової суми (застосовується у морському страхуванні).

Аварія – подія техногенного характеру, що призвела до руйнування транспортного засобу та/або порушення транспортного процесу.

Аварія загальна – це збитки, завдані внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу, що перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки (ст.277 Кодексу торговельного мореплавства України).

Ці збитки розподіляються між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості.

Під фрахтом розуміється також плата за перевезення пасажирів та їхнього багажу.

Відносини, пов'язані із загальною аварією регулюються законодавством держави, в порту якої судно закінчило рейс після події, що спричинила загальну аварію, якщо інше не встановлено угодою сторін.

Якщо всі особи, інтереси яких зачіпає загальна аварія, належать до України, застосовується законодавство України.

Аварія окрема (не загальна) – це збитки, що не підпадають під поняття загальної аварії відповідно до статей 277, 279, 280 Кодексу торговельного мореплавства України. Такі збитки не підлягають розподілу між судном, вантажем і фрахтом. Їх несе той, хто їх зазнав, або той, на кого падає відповідальність за їх спричинення (ст.294 Кодексу торговельного мореплавства України).

Аварія із засобом перевезення – дорожньо-транспортна пригода (ДТП) із автомобільним транспортним засобом, падіння повітряного судна (у т.ч. невдале приземлення, включаючи вимушене), перевертання чи схід з рейок залізничного транспортного засобу, а також зіткнення морського, річкового чи повітряного судна, залізничного транспортного засобу з іншими засобами перевезення, будь-якими нерухомими предметами чи предметами, що рухаються, включаючи лід.

Багаж – речі, предмети, які пасажир бере з собою або здає для перевезення в порядку, встановленому відповідними транспортними підприємствами.

Вантаж – будь-які товари і предмети, які перевозяться на транспортному засобі (з моменту прийняття їх для перевезень до здачі одержувачу вантажу).

Вантажобагаж – це поняття, яке використовується у залізничному законодавстві і означає вантаж, що перевозиться в пасажирських і поштово-багажних поїздах.

Вантажний контейнер – одиниця транспортного обладнання багаторазового використання, призначена для перевезення та короткочасного зберігання вантажів без проміжних перевантажень, зручна для механізованого навантаження та розвантаження, завантаження та вивантаження (внутрішній об'єм дорівнює 1 куб.м. і більше).

Диспаша – документ, що встановлює факт загальної аварії та містить розрахунок по розподілу збитків між заінтересованими особами / учасниками перевезення.

Договір про перевезення вантажів – двостороння угода між перевізником, вантажовідправником чи вантажоодержувачем, що є юридичним документом, яким регламентуються обсяг, термін та умови перевезення вантажів, права, обов'язки та відповідальність сторін щодо їх додержання.

Засоби транспортування / перевезення – транспортні засоби (автомобільні транспортні засоби, залізничні транспортні засоби, повітряні судна, морські та річкові судна), що використовуються для перевезення вантажів, багажу та вантажобагажу включаючи контейнери та інше транспортне обладнання.

Зникнення морського, річкового судна безвісти – коли про судно не надійшло ніяких відомостей протягом трьох місяців, а якщо одержання відомостей могло бути затримано внаслідок воєнних дій – протягом шести місяців.

Зникнення повітряного судна безвісти – коли судно після планового польоту не прибуло до пункту призначення і заходи з його розшуку протягом 60 діб не дали результатів або його розшук офіційно припинено до закінчення зазначеного строку.

Зникнення наземних транспортних засобів – коли з дати його передбаченого прибуття у пункт призначення пройшло 30 (тридцять) календарних днів і на момент звернення до Страховика про нього не надійшло ніяких повідомлень.

Катастрофа – велика за масштабами аварія чи інша подія, що призводить до тяжких наслідків.

Морехідний стан судна – технічна придатність судна до плавання, належне його спорядження та забезпечення усім необхідним, укомплектованість екіпажу, а також приведення трюмів і всіх інших приміщень судна, в яких перевозиться вантаж, у стан, що забезпечує належне приймання, перевезення та зберігання вантажу.

Перевізні документи:

• **Багажна квитанція** – документ, що підтверджує прийняття перевізником багажу до перевезення.

• **Вантажна накладна** – документ, що засвідчує укладання договору повітряного перевезення між вантажовідправником і перевізником.

• **Коносамент** – документ, що містить умови договору морського перевезення. Видається перевізником відправникові як засвідчення факту прийняття вантажу до перевезення та підтвердження зобов'язання доставити вантаж у пункт призначення і передати його вантажоодержувачу.

Форми коносамента: іменний коносамент, ордерний коносамент, коносамент на пред'явника.

• **Товарно-транспортна накладна** – документ, що підтверджує перевезення товарно-матеріальних цінностей автомобільним транспортом. Складається вантажовідправником для кожного вантажоодержувача окремо на кожний рейс.

• **Інші** – дорожня відомість, вагонний лист, вантажна квитанція, вантажний ордер, накладна, тощо.

Судно (морське, річкове) – плавуча інженерна споруда, що використовується як засіб перевезення вантажів і пасажирів.

Фрахт – плата за перевезення вантажу морем. Право на отримання фрахту виникає у фрахтівника після виконання ним своїх зобов'язань перед фрахтувальником. Відповідно до умов чартеру фрахт може бути сплачено як в порту призначення, так і в порту відправлення.

Фрахтівник – перевізник вантажу / власник морського судна.

Фрахтувальник – особа, яка уклала договір перевезення вантажу з власником судна / відправник вантажу.

Чартер – документ, що засвідчує наявність та зміст договору фрахтування судна, укладеного між відправником / фрахтувальником і перевізником / фрахтівником.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. На підставі цих Правил Товариство з додатковою відповідальністю страхова компанія «НАФТАГАЗСТРАХ» (далі – *Страховик*) укладає Договори добровільного страхування вантажів, багажу та вантажобагажу (далі – *вантаж*) з юридичними особами, незалежно від форм власності та видів їх діяльності, та дієздатними фізичними особами (далі – *Страхувальники*).

1.2. Страхувальниками за цими Правилами можуть бути особи, які володіють, користуються і розпоряджаються вантажем на правах власності, а також особи, які прийняли вантаж для перевезення та/або зберігання і несуть за нього майнову відповідальність.

1.3. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку.

Вигодонабувач – це особа, яка має законний інтерес у застрахованому вантажі та може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

2.1. **Предметом Договору страхування** є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону та пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем, у тому числі з витратами на його перевезення.

2.2. Застрахованим вважається вантаж, найменування і кількість якого зазначені в Договорі страхування та підтверджені перевізними документами (товарно-транспортна накладна, коносамент, вантажна накладна, вантажна квитанція, рахунок-фактура і т.ін.).

3. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.

3.1. **Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик, відповідно до умов страхування, зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

3.1.1. **Розмір страхової суми** визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником у межах дійсної вартості вантажу, що зазначена у перевізних документах.

Страхова сума встановлюється окремо для кожного виду / партії вантажу.

3.1.2. За згодою Сторін до страхової суми можуть бути включені витрати на перевезення вантажу, але не більше 10,0 (десяти) відсотків вартості вантажу, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

3.2. У разі, коли страхова сума була заявлена нижчою за дійсну вартість вантажу, Страховик несе відповідальність за збитки пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості вантажу.

3.3. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума за Договором страхування зменшується на суму виплаченого відшкодування.

3.4. У період дії Договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою Сторін з одночасним перерахунком страхового платежу.

3.5. **Страховий тариф** – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

3.5.1. Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладанні Договору страхування в залежності від ступеня ризику (виду та характеру вантажу, технічних характеристик транспортного засобу, способу перевезення, маршруту та періоду транспортування, тощо).

Базові страхові тарифи наведені в Додатку № 1 до цих Правил.

3.6. **Страховий платіж** (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий платіж обчислюється виходячи зі страхової суми та страхового тарифу.

3.6.1. Страховий платіж може бути сплачений готівкою у касу Страховика або шляхом безготівкового перерахунку на поточний рахунок Страховика у грошовій одиниці України.

3.6.2. За згодою Сторін страховий платіж сплачується одноразово або частинами. Розмір та строки сплати чергових частин страхового платежу зазначаються в Договорі страхування.

3.7. Договором страхування може бути передбачена **франшиза** (умовна чи безумовна) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

Франшиза може бути встановлена як в абсолютній величині, так і у процентному відношенні до страхової суми.

• **Умовна франшиза** – Страховик не несе відповідальність за збитки, які не перевищують розмір франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збиток повністю, якщо сума збитку перевищує розмір встановленої франшизи.

• **Безумовна франшиза** – Страховик зобов'язаний відшкодувати збиток за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза встановлюється у кожному випадку завдання збитку за окремими ризиками або за всіма ризиками разом відносно всього вантажу, партії вантажу, окремого місця чи для кожного виду окремо.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

4.1. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. **Страховий випадок** – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

Страховим випадком за цими Правилами є пошкодження, знищення чи втрата / зникнення безвісти застрахованого вантажу за будь-якого способу його перевезення.

4.3. Договори страхування вантажів укладаються відповідно до однієї з нижче наведених умов:

4.3.1. «3 відповідальністю за всі ризики» (ICC «А»).

За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, підлягають відшкодуванню:

4.3.1.1. Збитки від пошкодження, знищення чи втрати всього або частини вантажу, що сталися з будь-якої причини раптового і непередбачуваного характеру, крім випадків, зазначених у розділі 5 цих Правил.

4.3.1.2. Збитки, витрати і внески за загальною аварією.

4.3.1.3. Необхідні та доцільно проведені витрати, здійснені для рятування вантажу, а також для зменшення збитку і встановлення його розміру, але не більше 10,0 (десяти) відсотків від страхової суми, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.3.2. «3 відповідальністю за окрему аварію» (ICC «В»).

За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, підлягають відшкодуванню:

4.3.2.1. Збитки від пошкодження, знищення чи втрати всього або частини вантажу внаслідок (крім випадків, зазначених у розділі 5 цих Правил):

- 1) пожежі, вибуху, удару блискавки;
- 2) посадки морського чи річкового судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перевертання судна, ліхтера чи баржі, а також у випадку, коли судно тоне;
- 3) перевертання чи схід з рейок наземних засобів перевезення;
- 4) зіткнення засобу перевезення з будь-яким стороннім / зовнішнім нерухомим або рухомим об'єктом, крім контакту з водою; пошкодження судна кригою;
- 5) аварійної посадки або падіння повітряного судна;
- 6) розвантаження вантажу в порту лиха або перевантаження на місці катастрофи;
- 7) стихійних явищ (урагану, вихору, смерчу, бурі, шторму, цунамі, граду, зливи, сильного снігопаду, паводку, повені, виверження вулкану, землетрусу, зсуву, селю, обвалу, сходу лавин і т.ін.);

- 8) руйнування мостів, тунелів, складських приміщень;
- 9) змиву хвилею або викидання за борт судна палубного вантажу в цілях рятування судна;
- 10) проникнення морської, річної або озерної води в судно, ліхтер, баржу, інший засіб перевезення, контейнер з вантажем чи місце зберігання;
- 11) випадкових подій при навантаженні, розвантаженні, складуванні вантажу та прийманні судном палива;
- 12) зникнення засобу перевезення безвісти.

4.3.2.2. Збитки, витрати і внески за загальною аварією.

4.3.2.3. Необхідні та доцільно проведені витрати, здійснені для рятування вантажу, а також для зменшення збитку і встановлення його розміру, але не більше 10,0 (десяти) відсотків від страхової суми, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.3.3. **«Без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастроф»** (ІСС «С»).

За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, підлягають відшкодуванню:

4.3.3.1. Збитки від повного знищення чи втрати всього або частини вантажу, що сталися з будь-якої причини раптового і непередбачуваного характеру (крім випадків, зазначених у розділі 5 цих Правил).

4.3.3.2. Збитки від пошкодження всього або частини вантажу внаслідок катастроф, у тому числі:

- 1) посадки морського чи річкового судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перевертання судна, ліхтера чи баржі, а також у випадку, коли судно тоне;

- 2) перевертання чи схід з рейок наземних засобів перевезення;

- 3) зіткнення засобу перевезення з будь-яким стороннім / зовнішнім нерухомим або рухомим об'єктом, крім контакту з водою; пошкодження судна кригою;

- 4) аварійної посадки або падіння повітряного судна;

- 5) вибуху на засобі перевезення.

4.3.3.3. Збитки, витрати і внески за загальною аварією.

4.3.3.4. Необхідні та доцільно проведені витрати, здійснені для рятування вантажу, а також для зменшення збитку і встановлення його розміру, але не більше 10,0 (десяти) відсотків від страхової суми, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.4. Доля відповідальності Страхувальника за договором перевезення, що включає обмовку «Про зіткнення з вини обох сторін» визначається в межах страхової суми за Договором страхування, укладеним на підставі будь-якої з умов (п.п.4.3.1.– 4.3.3.).

У випадку пред'явлення претензії перевізником (судновласником) відповідно до вищевказаної обмовки, Страхувальник зобов'язаний сповістити про це Страховика, який має право за свій рахунок захищати Страхувальника в судових органах за такою претензією.

4.5. Додатково до кожної з умов, що зазначені у п. 4.3.1. – 4.3.3. цих Правил, Страховик за додатково нарахований страховий платіж може прийняти на себе **відповідальність за ризики зберігання**, якщо умовами договору перевезення передбачено проміжне складування вантажу або тимчасове його зберігання у пункті відправлення чи призначення.

4.5.1. У цьому випадку відшкодовуються збитки від пошкодження, знищення чи втрати всього або частини вантажу, внаслідок (крім випадків, зазначених у розділі 5 цих Правил):

- 1) підтоплення або затоплення ґрунтовими водами, а також при аварії водопровідної, опалювальної та каналізаційної мереж, систем пожежогасіння чи при гасінні пожежі.

- 2) пожежі, вибуху;

- 3) стихійних явищ (урагану, вихору, смерчу, бурі, шторму, цунамі, граду, зливи, сильного снігопаду, паводку, повені, зсуву, селю, обвалу, сходу лавин), крім землетрусу, виверження вулкану, удару блискавки;

4) протиправних дій третіх осіб, включаючи крадіжку, грабіж, розбійний напад.

4.5.2. Вантаж вважається застрахованим під час зберігання тільки на тому складі / приміщенні, що зазначені в Договорі страхування.

4.6. За домовленістю Сторін за додаткову плату на страхування можуть бути прийняті **ризик** знищення, пошкодження або втрати вантажу внаслідок:

4.6.1. Різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, народних заворушень, локаутів, страйків, актів саботажу, терористичних актів, піратських дій.

4.6.2. Поломки рефрижератора (для вантажів, що потребують дотримання температурного режиму в процесі перевезення).

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1. **До страхових випадків не відносяться** і Страховик не відшкодовує збитки, що заподіяні внаслідок:

5.1.1. Наміру або грубої необережності Страхувальника, вантажовідправника, вантажоодержувача та/або їх представників, а також порушення ким-небудь із них встановлених правил перевезення и зберігання вантажу.

5.1.2. Невідповідності упаковки вантажу умовам його транспортування, упаковки чи маркірування вантажу з порушенням стандартів або відправки вантажу у пошкодженому стані.

5.1.3. Особливих та/або природних властивостей вантажу (внутрішнє зіпсування, самозаймання, набуття запахів, усихання, бродіння, пліснява, гниття, корозія і т.п.); природного витікання / просочування; природної втрати ваги або об'єму; нормативного зносу застрахованого вантажу в процесі перевезення; наявності у вантажу на момент початку страхового захисту виробничих дефектів.

5.1.4. Впливу звичайних погодних умов (у т.ч. коливань температури, атмосферних опадів), трюмного повітря.

5.1.5. Неналежної підготовки вантажу до перевезення або неналежного розміщення та кріплення вантажу в кузові транспортного засобу, вагоні, трюмі судна або контейнері; недотримання правил завантаження, розвантаження та складування.

5.1.6. Нестачі або втрати якості вантажу, а також невідповідності найменування заявленого на страхування та фактично перевезеного вантажу при цілісності зовнішньої упаковки та непошкоджених пломбах, печатках, замках.

5.1.7. Завантаження, перевезення та/або зберігання (у т.ч. в безпосередній близькості від вантажу) з відома Страхувальника або його представника, але без відома Страховика, речовин і предметів, небезпечних у відношенні вибуху і самозаймання.

5.1.8. Неправильного, несвоєчасного чи неповного оформлення перевізних документів.

5.1.9. Пошкодження вантажу черв'яками, гризунами, комахами або іншими шкідниками.

5.1.10. Зміни / падіння цін та затримки в доставці вантажу, навіть якщо ця затримка відбулася внаслідок настання страхового випадку, крім збитків, що підлягають відшкодуванню за загальною аварією.

5.1.11. Неплатоспроможності чи невиконання фінансових зобов'язань власниками, фрахтівниками або операторами засобу перевезення.

5.1.12. Неморехідного стану судна або непридатності засобу перевезення, контейнера для безпечного перевезення вантажів, крім випадку, коли Страхувальник документально доведе, що ні йому, ні його представникам не було відомо про неморехідний стан судна або непридатність засобу перевезення до моменту завершення завантаження, або, що за умовами торговельного контракту Страхувальник не міг впливати на вибір перевізника і засіб перевезення.

5.1.13. Конфіскації, ревізиції, арешту або знищення вантажу на вимогу військової чи цивільної влади, яка має юридичну силу на період дії Договору страхування.

5.1.14. Ядерних інцидентів, впливу іонізуючого випромінювання, радіоактивного, хімічного або бактеріологічного забруднення.

5.1.15. Різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, народних заворушень, локаутів, страйків, актів саботажу, терористичних актів, піратських дій, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.1.16. Дії мін, торпед, бомб, снарядів та інших видів військової зброї.

5.1.17. Викрадення вантажу із засобу перевезення, що знаходився на стоянці без охорони.

5.2. У будь-якому випадку **не відшкодовуються збитки**, що виникли до початку дії Договору страхування, але були виявлені тільки після його укладання, а також непрямі збитки Страхувальника (моральна шкода, штрафи, пені, неустойки).

5.3. При перевезенні вантажів на ліхтерах, баржах та інших підвізних суднах, Страховик несе відповідальність лише у тому випадку, якщо використання таких суден є звичайним за місцевими умовами і вони технічно пристосовані для перевезення конкретного виду вантажу.

5.4. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, **страхуванню не підлягають:**

5.4.1. Цінні вантажі (злитки дорогоцінних металів і вироби з них; коштовні камені без оправ і ювелірні вироби; банкноти і монети; облігації, дорожні та банківські чеки, кредитні та обмінні карти, засоби платежу або цінні папери іншого роду; цінні твори мистецтва, а також предмети релігійного культу; племінні тварини).

5.4.2. Вибухонебезпечні, легкозаймисті та токсичні вантажі.

5.4.3. Контрабандні вантажі та вантажі незаконної торгівлі.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договір страхування вантажу може укладатись:

6.1.1. На період одного перевезення вантажу / один рейс (від пункту відправлення до пункту призначення з транзитним складуванням або перевантажуванням у разі необхідності).

6.1.2. На строк до одного року – якщо Страхувальник здійснює перевезення вантажів регулярно / систематично протягом певного періоду (Генеральний договір).

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення Страхувальником першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.3. Відповідальність Страховика починається з моменту, коли вантаж узято зі складу чи іншого місця зберігання в пункті відправлення (включаючи навантаження), продовжується протягом усього періоду перевезення (включаючи перевантаження, а також зберігання на складах у пунктах перевантажень) і закінчується:

- з моменту доставки вантажу на склад вантажоодержувача або інший кінцевий склад / місце зберігання у пункті призначення, зазначений в Договорі страхування;
- з моменту доставки вантажу на будь-який інший склад чи місце зберігання в проміжному пункті або в пункті призначення, зазначеному в Договорі страхування для:
 - зберігання іншого, ніж передбачено звичайним порядком перевезення;
 - розбиття на окремі партії застрахованого вантажу на місці розвантаження;
 - подальшого транспортування вантажу окремими партіями;
- з дати закінчення терміну зберігання, обумовленого в Договорі страхування, якщо його укладено за умовами, що зазначені у п.4.5. цих Правил.

6.4. У випадку, якщо після розвантаження вантажу в кінцевому пункті призначення, але до закінчення дії Договору страхування, вантаж повинен бути доставлений в інший пункт, не обумовлений умовами страхування, страховий захист буде діяти до початку навантаження вантажу на засіб перевезення для транспортування в новий пункт призначення.

6.5. У випадку, коли дія договору перевезення закінчується у пункті іншому, ніж пункт призначення, зазначений в Договорі страхування, у випадку затримки вантажу через відхилення від маршруту перевезення, вимушеного вивантаження та перевантаження, а також у випадку будь-яких змін умов перевезення у зв'язку з використанням власником, фрахтівником або оператором засобу перевезення своїх прав, що витікають з договору перевезення, та якщо вказані обставини сталися через

незалежні від Страхувальника причини, страховий захист може бути продовжено за умови невідкладного повідомлення Страхувальником про це Страховика з проханням продовжити дію Договору страхування і сплати додаткового страхового платежу.

6.6. Місцем дії Договору страхування є маршрут перевезення та місце зберігання вантажу, якщо інше ним не обумовлено.

6.7. Відповідальність Страховика за укладеними Договорами страхування може також встановлюватись в межах умов, що визначаються Міжнародними правилами тлумачення торгових термінів (ІНКОТЕРМС 1936), зі змінами та доповненнями, внесеними у 1953, 1967, 1976, 1980, 1990 та 2000 роках і затверджених Міжнародною торговельною палатою ООН, у разі, якщо сторони міжнародного договору / контракту купівлі-продажу чітко зазначили в ньому, що вони керуються чинним (або обраним) варіантом ІНКОТЕРМС.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ТА УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ДІЇ.

7.1. **Договір страхування** – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору.

7.2. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком.

При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника – юридичної особи баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), а також інші документи, необхідні для оцінки страхового ризику.

7.2.1. Заява на страхування повинна містити такі дані:

- точну назву, вид упаковки, кількість місць та вагу / об'єм вантажу;
- назву, номер та дату перевізних документів;
- вид засобу перевезення, його реєстраційний номер (при морському перевезенні – тип судна, його назву, рік побудови, клас судна, строк дії класифікаційного свідоцтва, дату останнього огляду, тоннаж, прапор судна, назву суднохідної компанії, район плавання);
- спосіб перевезення вантажу (у трюмі чи на палубі, на відкритій платформі, в контейнері, навалом, насипом, наливом, і т.ін.) та його кріплення;
- маршрут перевезення (пункти відправлення, перевантаження і призначення вантажу);
- дату відправлення та отримання вантажу, строк зберігання, умови зберігання (адреса, категорія складу, наявність сигналізації, тощо);
- інформацію про охорону;
- дійсну вартість вантажу, розмір затрат, пов'язаних з перевезенням;
- умови страхування;
- інші відомості про вантаж, маршрут, спосіб перевезення на вимогу Страховика.

Усю відповідальність за достовірність і повноту наданої Страховику інформації несе Страхувальник.

7.2.2. У разі перевезення багажу без багажної квитанції (ручна поклажа) Страховик несе відповідальність лише в тому випадку, якщо в Договорі страхування прямо вказано, що страхування проводиться відносно ручної поклажі.

7.3. Зі Страхувальником, який здійснює велику кількість перевезень укладається Генеральний договір страхування, яким обумовлюються загальні умови страхування.

При укладанні Генерального договору страхування Страхувальник зобов'язаний на кожне перевезення, що підпадає під його дію, надавати Страховику необхідні відомості про вантаж та умови його перевезення до моменту передачі вантажу перевізнику чи експедитору, а Страховик посвідчує кожне окреме перевезення Страховим свідоцтвом, що підтверджує страховий захист конкретного вантажу на період його перевезення.

У разі невідповідності умов страхування, що зазначені у Страховому свідоцтві, умовам, що зазначені в Генеральному договорі, – перевага віддається Страховому свідоцтву.

7.4. Якщо Страхувальник здійснює перевезення систематично за заздалегідь відомими маршрутами, може бути укладено Генеральний договір страхування, що діє відносно усіх перевезень без посвідчення їх Страховим свідоцтвом, і в якому зазначається плановий обсяг перевезень за певний період страхування та спосіб сплати страхових платежів.

У цьому випадку Страхувальник зобов'язаний направляти Страховику повідомлення про відправлений вантаж, а також щомісячно надавати Страховику Реєстр перевезень, у якому зазначаються усі необхідні дані за кожним здійсненим перевезенням (найменування вантажу, його дійсна вартість, страхова сума, дата початку і закінчення перевезення, маршрут перевезення, засіб перевезення та його реєстраційний номер) і який є невід'ємною частиною Генерального договору страхування.

На підставі наданих Реєстрів перевезень Страховик звіряє фактичний обсяг перевезень із запланованим. Результати звірки оформлюються Актом за підписами обох Сторін, який є підставою для проведення остаточних розрахунків між Страховиком і Страхувальником відповідно до фактичного обсягу перевезень та сплаченої суми страхових платежів.

7.4.1. У випадку, якщо фактичний обсяг перевезень перевищив запланований, укладається Додаткова угода до Генерального договору страхування, згідно з якою Страхувальник повинен сплатити додатковий страховий платіж, обчислений з врахуванням заборгованості та авансу на майбутній період, що залишився до закінчення дії Генерального договору страхування (у разі необхідності подальшого здійснення перевезень вантажів).

7.4.2. Після закінчення дії Генерального договору страхування, Сторони проводять остаточні взаєморозрахунки з урахуванням Додаткових угод, які були укладені під час його дії.

У випадку, коли фактичний обсяг перевезень перевищив запланований – Страхувальник сплачує Страховику додатковий страховий платіж у розмірі розрахованої заборгованості.

Якщо фактичний обсяг перевезень виявиться меншим запланованого, Страховик повертає Страхувальнику частку невикористаного страхового платежу.

7.5. У випадку коли Страхувальник умисно повідомив недостовірні відомості, або надав їх несвоєчасно чи зовсім не повідомив про перевезення вантажу, Страховик має право відмовитись від відповідальності за таким перевезенням. При цьому за Страховиком зберігається право на страхову премію, яку він міг би одержати, якщо Страхувальник не доведе, що неповідомлення або несвоєчасне повідомлення відомостей не може бути поставлено йому за провину.

7.6. Вантаж вважається застрахованим і виплата страхового відшкодування здійснюється тільки в тому випадку, якщо засіб перевезення знаходиться в технічно справному стані та допущений для прийому і перевезення вантажу.

7.6.1. При перевезенні вантажу морськими суднами обов'язковим є виконання вимог щодо класифікації суден, яка здійснюється класифікаційним товариством, та їх реєстрації у Державному судовому реєстрі України або в Судновій книзі України.

7.7. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.8. При необхідності внесення змін та/або доповнень до Договору страхування укладається Додаткова угода.

7.9. **Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність** за згодою Сторін, а також у разі:

- 1) закінчення строку його дії;
- 2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

3) несплати Страхувальником страхового платежу. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) в інших випадках, передбачених законодавством України.

7.10. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

7.10.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою *Страхувальника*, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

7.10.2. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою *Страховика*, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

7.10.3. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

7.11. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України, а також у разі:

1) якщо його укладено після страхового випадку;

2) якщо предметом Договору страхування є вантаж, який підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

8.1. Страховик зобов'язаний:

8.1.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

8.1.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

8.1.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом.

8.1.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

8.1.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним Договір страхування.

8.1.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

8.2. **Страховик має право:**

8.2.1. Перевіряти надану Страхувальником інформацію та, у разі необхідності, наявність і цілісність вантажу, його упакування, маркування, умови зберігання і перевезення.

8.2.2. Корегувати умови Договору страхування за згодою Страхувальника, якщо в період його дії відбудеться зміна ризику, що збільшує небезпеку, або обсяг страхової відповідальності Страховика.

Відмова Страхувальника від внесення змін до умов Договору страхування та/або від сплати додаткового страхового платежу дають Страховику право на дострокове припинення Договору страхування з моменту настання вказаних змін.

8.2.3. Здійснити огляд місця події, що має ознаки страхового випадку, та зробити фото- / відео- зйомку.

8.2.4. У разі необхідності робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком, до правоохоронних органів та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку.

8.2.5. Відмовити у виплаті страхового відшкодування згідно з п.12.4. цих Правил.

8.2.6. У разі виникнення причин для сумніву в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування, відстрочити його виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними органами, але не більш ніж на 30 (тридцять) календарних днів з дати надання Страхувальником усіх необхідних документів.

8.2.7. Затримати виплату страхового відшкодування, якщо проти Страхувальника порушено кримінальну справу з причин, які мають відношення до збитку.

8.2.8. Давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки.

8.2.9. Вимоги (регресу) до особи, винної в настанні страхового випадку.

8.3. **Страхувальник зобов'язаний:**

8.3.1. Своєчасно вносити страхові платежі.

8.3.2. При укладанні Договору страхування надати Страховику необхідну достовірну інформацію про предмет страхування, а також інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику (перевантаження, зміна способу перевезення, пункту розвантаження, відхилення від обумовленого або звичайного маршруту перевезення, тощо).

8.3.3. При укладанні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета страхування.

8.3.4. Забезпечити перевезення вантажу із застосуванням усіх норм і правил здійснення відповідних перевезень, та не допускати дій або бездіяльності по відношенню до факторів, виникнення яких має вплив на ступінь страхового ризику.

8.3.5. Вживати всіх залежних від нього заходів з метою запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

8.3.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами Договору страхування і дотримуватись його вказівок, якщо такі вказівки будуть Страховиком повідомлені.

8.3.7. Протягом 2 (двох) робочих днів, повідомити Страховика про порушення судової справи, що стосується причин та обставин страхового випадку, розміру збитків або їх відшкодування.

8.4. **Страхувальник має право:**

8.4.1. Ознайомитись з Правилами страхування та отримати роз'яснення щодо умов страхування.

8.4.2. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в межах

страхової суми та в порядку і в строк, що передбачені Договором страхування.

8.4.3. У разі втрати оригіналу Договору страхування в період його дії, звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дубліката.

З моменту видачі дубліката, загублений оригінал Договору страхування втрачає свою юридичну силу.

8.4.4. Найняти незалежного експерта для визначення суми збитку.

8.4.5. Вносити зміни до умов Договору страхування за згодою Страховика.

8.4.6. Оскаржити в суді рішення Страховика про відмову у виплаті страхового відшкодування або про зменшення його розміру.

8.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. Вжити усіх можливих заходів з метою рятування вантажу та усунення причин, що сприяли б виникненню додаткових збитків, у т.ч. забезпечити охорону пошкодженого вантажу.

Страховик не несе відповідальність за збитки, які виникли внаслідок того, що Страхувальник умисно або через грубу необережність не вжив заходів для запобігання або зменшення збитків.

9.1.2. Якщо подія вимагає втручання компетентних органів (Державного департаменту пожежної охорони МНС України, Українського гідрометеорологічного центру МНС України, органів внутрішніх справ України, Державної аварійної служби), необхідно негайно, як тільки це стане відомо, повідомити їм про те, що сталося.

9.1.3. Протягом 2 (двох) робочих днів, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити Страховика про настання страхового випадку з описом обставин, причин, характеру та наслідків події.

9.1.4. Зберегти до прибуття Страховика чи його представника та пред'явити пошкоджений вантаж чи залишки від нього, а також пломби та замки, в тому вигляді, в якому вони опинились після настання страхового випадку. Зміна картини збитку (переміщення вантажу/його залишків, транспортних засобів на яких здійснювалось перевезення вантажу, тощо) припустима тільки, якщо це диктується письмовими вказівками компетентних органів, розуміннями безпеки, зменшенням розміру збитку.

9.1.5. Надати Страховику чи його представнику можливість провести огляд пошкодженого вантажу та можливість участі в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку, а також узгодити зі Страховиком подальші дії щодо урегулювання страхового випадку.

У випадку настання події за межами території України Страхувальник зобов'язаний зафіксувати наслідки події за допомогою фото- / відео- зйомки.

9.1.6. Письмово узгодити зі Страховиком порядок розрахунку розміру збитку. Розрахунок може бути здійснений на підставі: калькуляції, що складена фахівцем Страховика; калькуляції чи рахунку виконавця ремонтних робіт; експертної оцінки.

У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин та розмірів збитку, кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза здійснюється за рахунок Сторони, яка вимагає її проведення, або Сторони можуть домовитись про оплату експертизи рівними частинами.

Експертами не можуть бути особи, що є конкурентами Страхувальника або які мають з ним ділові контакти, а також працівники цих осіб.

9.2. На додаток дій, передбачених у п. 9.1. цих Правил, Страхувальник (якщо він не є перевізником) при прийомі вантажу зобов'язаний оглянути вантаж, його упаковку, контейнер, замки, пломби, печатки, тощо та у разі їх пошкодження не підписувати акт прийому-передачі чи інший документ, що підтверджує прийом вантажу у перевізника чи вантажовідправника, до моменту:

- коли буде зроблений відповідний запис з описом збитків в акті прийому вантажу, накладній, тощо, підписаних перевізником (експедитором, власником складу);
- у випадку відмови перевізника (експедитора, власника складу)

підписати документ із відповідним записом та описом збитків – коли буде підписаний документ, де будуть зазначатися причини відмови від підпису.

9.3. Договором страхування можуть бути передбачені й інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку, що не суперечать діючому законодавству України та не обмежують права Страхувальника.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.

10.1. Перелік документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір завданого збитку у кожному конкретному випадку визначається характером страхової події.

10.2. **Основними, необхідними для виплати документами є:**

10.2.1. Письмове повідомлення про настання події, що призвела до збитків.

10.2.2. Договір страхування (Страхове свідоцтво) на відповідне перевезення.

10.2.3. Письмова заява Страхувальника на виплату страхового відшкодування із зазначенням причин і обставин страхового випадку.

10.2.4. Перелік знищеного, пошкодженого або втраченого вантажу.

10.2.5. Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) та дійсну вартість застрахованого вантажу: коносаменти, інвойси, авіа чи залізничні накладні, товарно-транспортні накладні, CMR-накладні, багажні чи вантажобагажні накладні, торгові контракти, рахунки та фактури, а також інші перевізні документи, відповідно до яких Страхувальник має право розпоряджатися вантажем.

10.2.6. Документи, що підтверджують наявність страхового випадку (в залежності від характеру, обставин та наслідків страхового випадку):

При перевезенні морським транспортом: морський протест, акт реєстра, виписка із судового журналу, акт диспашера про загальну аварію, судовий маніфест, сюрвейєрський акт, відомість про розвантаження судна.

При перевезенні залізничним транспортом: комерційний акт, залізнична накладна з відміткою про збиток, заява про збиток начальнику станції призначення.

При перевезенні автомобільним транспортом: офіційні документи компетентних органів, що встановлюють факт ДТП, крадіжки, грабежу, розбійного нападу, або інших протиправних дій (бездіяльності) відносно застрахованого вантажу.

При перевезенні авіаційним транспортом: комерційний акт, авіа накладна з відміткою про подію.

10.2.7. Документи компетентних органів, які засвідчують настання страхового випадку, у т.ч. довідка Державного департаменту пожежної охорони МНС України – у разі дії вогню або вибуху; довідка Українського гідрометеорологічного центру МНС України або підпорядкованих йому обласних Центрів з гідрометеорології – у разі стихійного явища; довідка правоохоронних органів – у разі протиправних дій третіх осіб (якщо страховий випадок стався на території України).

10.2.8. У випадку зникнення вантажу без вісти – документально підтверджені свідчення про час виходу транспортного засобу з пункту відправлення, а також про неприбуття його до місця призначення в строк, встановлений для визнання транспортного засобу зниклим безвісти.

10.2.9. Фотографії чи відео зйомку пошкодженого вантажу та наслідки події, якщо подія сталася за межами території України.

10.2.10. Документи, що підтверджують розмір завданого збитку: акт огляду вантажу аварійним комісаром; акт незалежної експертизи; оцінки та інші документи, складені відповідно до законів та звичаїв тієї місцевості, де визначається збиток; диспаша (у випадку загальної аварії); інші документи на вимогу Страховика, що дозволяють визначити розмір завданого збитку.

10.3. Перелік документів, необхідних для здійснення виплати страхового відшкодування, залежить від умов перевезення вантажу та зазначається в Договорі страхування.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

11.1. **Страхове відшкодування** - грошова сума, яка виплачується Страховиком відповідно до умов страхування при настанні страхового випадку.

11.2. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини, обставини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні, належним чином оформлені документи, що мають відношення до страхового випадку, та необхідні для визначення розміру збитків внаслідок його настання. Ненадання документів без поважних на це причин, дає Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування повністю або в частині збитку, не підтвердженій документально.

11.3. Відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування. У будь-якому випадку не підлягає відшкодуванню моральна шкода.

11.4. **Страхове відшкодування виплачується:**

11.4.1. *При повному знищенні чи втраті всього або частини вантажу (у т.ч. при повній та безповоротній втраті своєї якості / споживчих властивостей)* – у розмірі його дійсної вартості (з урахуванням вартості врятованого вантажу, придатного до подальшого використання за його прямим призначенням), але не більше страхової суми, встановленої Договором страхування для такого вантажу, а також збитків, що отримав Страхувальник за аварією загальною.

11.4.2. *При зникненні вантажу безвісти* разом з транспортним засобом – відшкодування збитку здійснюється як при повному знищенні / втраті вантажу.

11.4.3. *При пошкодженні вантажу* – у розмірі його знецінення або витрат на відновлення вантажу до стану, в якому він знаходився до настання страхового випадку, а також збитків, що отримав Страхувальник за аварією загальною, але не більше страхової суми.

11.4.3.1. *Знецінення вантажу* визначається як різниця між його первісною дійсною вартістю та вартістю після страхового випадку, підтвердженою оцінкою незалежного експерта.

11.4.3.2. *Витрати на відновлення вантажу* включають:

- витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
- витрати на оплату відновлювальних / ремонтних робіт;
- витрати на доставку матеріалів для ремонту та інші витрати, необхідні для відновлення пошкодженого вантажу до його первісного стану.

11.4.3.3. *Страховому відшкодуванню не підлягають:*

- витрати, пов'язані з поліпшенням вантажу;
- витрати на тимчасовий, допоміжний або профілактичний ремонт;
- інші витрати, зроблені понад необхідні для відновлення вантажу.

11.4.3.4. Після відновлення вантажу після настання страхового випадку і готовності його для подальшого перевезення, Страхувальник зобов'язаний за вимогою Страховика надати останньому можливість проведення огляду вантажу. Якщо така можливість не буде надана Страховику або його представнику, Страховик не несе відповідальність за повторне аналогічне пошкодження вантажу.

11.5. Якщо це передбачено Договором страхування, відшкодуванню підлягають обґрунтовані та доцільні витрати щодо запобігання або зменшення збитків у розмірі, що не перевищує 10,0 (десять) відсотків від страхової суми.

11.6. Якщо внаслідок настання страхового випадку, перевезення вантажу закінчилося в пункті іншому, ніж зазначений в Договорі страхування, до розміру збитку включаються доцільні додаткові витрати з розвантаження, складування і перевезення вантажу в пункт, що зазначений в Договорі страхування, але не більше 10,0 (десяти) відсотків від страхової суми.

11.7. *Із суми страхового відшкодування утримуються:*

- безумовна франшиза;

- несплачені чергові частини страхового платежу (у разі сплати його частинами), якщо виплата здійснюється до настання строку їх сплати.

11.8. Якщо Страхувальник одержав відшкодування за збиток від осіб, винних у настанні страхового випадку, Страховик виплачує тільки різницю між сумою, що підлягає виплаті у вигляді страхового відшкодування, і сумою, одержаною від третіх осіб. Страхувальник повинен протягом трьох робочих днів повідомити Страховика про одержання таких сум.

11.9. Якщо на день страхового випадку відносно предмету страхування діяли інші договори страхування, страхове відшкодування виплачується пропорційно співвідношенню страхових сум. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена усіма Страховиками, не може перевищувати обсягу збитків, фактично завданих Страхувальнику.

11.10. У разі коли страхова сума становить певну частку від дійсної вартості вантажу, страхове відшкодування виплачується у тій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

11.11. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить (у межах сплаченої суми) право вимоги до особи, винної у настанні страхового випадку.

Після отримання страхового відшкодування Страхувальник зобов'язаний передати Страховику всі необхідні документи для здійснення права вимоги (регресу) і виконати всі формальності, які необхідні для здійснення такого права.

11.12. Страхувальник має право заявити Страховику про відмову від своїх прав на застрахований вантаж (*абандон*) і отримати відшкодування у розмірі страхової суми у випадку:

- зникнення вантажу разом із засобом перевезення безвісти;
- повного знищення вантажу;
- економічної недоцільності усунення пошкоджень або доставки вантажу до місця призначення;
- захоплення вантажу внаслідок народних хвилювань або терористичних актів, якщо вантаж застраховано від такого ризику і захоплення продовжується більш ніж 60 (шістдесят) календарних днів.

11.12.1. Заява про абандон повинна бути зроблена протягом 6 (шести) місяців з моменту настання страхового випадку. Після спливу цього строку Страхувальник втрачає право на абандон, але має право на відшкодування збитку на загальних умовах.

Заява про абандон не може бути умовною або відкликана.

11.12.2. У випадку, якщо після виплати Страховиком страхової суми вантаж виявиться не знищеним / зниклим безвісти, Страхувальник зобов'язаний вступити в права володіння цим вантажем і повернути Страховику отримане страхове відшкодування, за вирахуванням суми часткового збитку, якщо такий мав місце.

11.12.3. Перехід до Страховика прав Страхувальника на застрахований вантаж не звільняє останнього від його обов'язку здійснити усі можливі заходи щодо зменшення збитків.

11.13. Сума страхових відшкодувань за один або декілька страхових випадків не може бути більше за страхову суму, що встановлена Договором страхування.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.

12.1. Страховик приймає рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дати надання Страхувальником усіх необхідних документів, оформлених належним чином.

12.1.1. Страховик має право відстрочити прийняття рішення щодо здійснення виплати або відмови у виплаті страхового відшкодування якщо:

- подані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір збитків, право Страхувальника на одержання відшкодування – до з'ясування таких обставин;

- справа, що стосується обставин страхового випадку, розміру збитку чи відшкодування перебуває на розгляді в суді – до одержання Страховиком рішення суду або ухвали про припинення (закриття) судового провадження, що набрали законної сили, а в разі оскарження в апеляційному чи касаційному порядку – до закінчення розгляду справи;

- у Страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих Страхувальником документів – до закінчення перевірки Страховиком, але не більш ніж на 30 (тридцять) календарних днів з дати надання Страхувальником документів;

- за страховим випадком або Договором страхування порушено кримінальну справу – до зупинення чи закриття досудового слідства органами МВС за кримінальною справою;

- засіб перевезення зник безвісти разом із вантажем – до закінчення періоду в 60 (шістдесят) календарних днів з дня очікуваного прибуття його до місця призначення.

12.2. Після прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів складає Страховий акт і здійснює виплату страхового відшкодування.

12.3. Якщо прийнято рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) письмово з обґрунтуванням причин відмови.

12.4. Підставою для відмови у здійсненні страхового відшкодування є:

12.4.1. Навмисні дії Страхувальника або Вигодонабувача (їх працівників), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація таких дій, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

12.4.2. Вчинення Страхувальником /Вигодонабувачем - фізичною особою умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

12.4.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку.

12.4.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх завданні.

12.4.5. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

12.4.6. Не повідомлення Страхувальником при укладанні Договору страхування про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, а також не повідомлення про зміну страхового ризику під час дії Договору страхування.

12.4.7. Навмисне не вжиття Страхувальником доступних заходів щодо спасіння вантажу, запобігання або зменшення збитків, заподіяних внаслідок настання страхового випадку.

12.4.8. Відмова від права вимоги до особи, відповідальної за збитки, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача).

12.4.9. Ненадання Страховику документів, оформлених належним чином, необхідних для визначення розміру збитку та здійснення виплати страхового відшкодування.

12.4.10. Порушення вимог до упакування, маркування, зберігання і перевезення вантажу, що призвело до його знищення, пошкодження чи втрати.

12.4.11. Зміна маршруту перевезення вантажу без письмового узгодження зі Страховиком.

12.4.12. Настання страхової події під час проміжного складування або тимчасового збереження вантажу в пункті відправлення чи призначення, а Договором страхування не передбачено страхування в цих місцях.

12.5. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для

відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить чинному законодавству України та не обмежує прав Страхувальника.

12.6. Відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

13. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

13.1. Усі спори щодо дотримання Сторонами умов Договору страхування розглядаються і вирішуються шляхом переговорів, а при не досягненні згоди – у судовому порядку відповідно до вимог чинного законодавства України.

13.2. Строк позовної давності щодо вимоги Страхувальника (Вигодонабувача) до Страховика про здійснення виплати страхового відшкодування регламентується чинним законодавством України.

14. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

14.1. Зміни та доповнення до цих Правил в обов'язковому порядку узгоджуються з уповноваженим органом у справах нагляду за страховою діяльністю.

14.2. Внесення змін до Правил страхування не впливає на дію Договорів страхування, які були укладені до дати їх внесення.

14.3. Усі доповнення і зміни до Договору страхування дійсні, якщо вони виконані у письмовій формі та підписані уповноваженими представниками Сторін.

14.4. Права та обов'язки Страховика та/або Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

14.5. Договором страхування може бути передбачено, що Сторони залишають за собою право припинити взаємні обов'язки за Договором страхування у випадку введення особливого положення та інших надзвичайних заходів, об'явлених у встановленому порядку, а також у випадку дії непереборної сили, настання якої неможливо упередити, запобігти або уникнути – форс-мажор. Сторони повертаються до виконання своїх зобов'язань за Договором страхування після закінчення дії таких обставин.

14.6. Договором страхування можуть бути передбачені інші особливі умови страхування, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.